

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

a

keszthelyi *Festetics György Zeneiskola*
pedagógiai programjáról és helyi tantervéről

Megrendelő: Keszthely Város Önkormányzata

Készítette: Pápai János közoktatási szakértő /ig.sz.: 1011/

Kelt: Zalaegerszeg, 2001. 04. 07.

A szakértői véleményezésnél kiemelt szempont a törvényességi megfelelés vizsgálata, ezért a szakvélemény kialakításához a pedagógiai program és helyi tanterv vizsgálatánál az alábbi jogszabályokat vettem figyelembe:

- A Köznevelésről szóló – többször módosított – 1993. évi LXXIX Törvényt
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 1/1998 (VII.24.) OM rendelettel módosított 11/1994 (VI.8.) MKM rendeletet
- A 32/1999 (VII.18.) OM rendelettel módosított 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet az „Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról, valamint
- A fenti rendelet 3 §. /3/ bekezdése alapján kiadott kiadványt, mely tartalmazza az alapfokú művészetoktatásról szóló 27/1998. (VI.10.) MKM rendelettel kiadott, kötelező követelményeket és tantervi programot
/Kiegészítve a részletes, évfolyamonként meghatározott, javasolt tananyaggal, és a kötelező minimális eszköz- és felszerelési jegyzéket meghaladó, az optimális feladatellátásért szolgáló ajánlott tárgyi feltételekkel./

Tartalomjegyzék

Összefoglalás

1. A pedagógiai program törvényességi vizsgálata és megfelelése az MKM, OM rendeleteiben foglaltaknak

- 1.1. Az iskola bemutatása, hagyományai
- 1.2. Az iskola nevelési-oktatási célja és feladatrendszere
- 1.3. A pedagógiai munka szerkezete és szakaszai
- 1.4. Tanulói jogviszony
- 1.5. Tehetséggondozás
- 1.6. Élet és munkarend az iskolában, a vezetés struktúra
- 1.7. Értékelés, ellenőrzés, minőségbiztosítás
- 1.8. Az iskolai munka feltételrendszere
- 1.9. A képzés óraterve, tárgyai, struktúrája
- 1.10. Az intézmény külső kapcsolatai

2. A helyi tanterv bevezetése

- 2.1. Az alapfokú zeneoktatás
- 2.2. Az alkalmazható taneszközök kiválasztásának elvei

3. Fejlesztések

4. Legitimációs záradékok

5. Összegzés

I. A pedagógiai program törvényességi vizsgálata és megfelelése az MKM, OM rendeleteiben foglaltaknak

I.1. Az iskola bemutatása, hagyományai

A pedagógiai program közel három oldalon keresztül foglalkozik ezen fejezettel. A történeli-történelmi visszatekintés, a múlt és jelen eredményei igazolják megállapításukat: *„...eddig munkánk alapvető változtatásra nem szorul.”*

Külön kiemelem, hogy programjukat az *iskolahasználók* igényei szerint alakították ki, szülők és növendékek körében végzett *közvélemény kutatással*.

Ez észrevehető a program egészében, meghatározza annak minőségét, gyermekközpontúságát.

I.2. Az iskola nevelési-oktatási célja és feladatrendszere

Az intézmény célkitűzései reálisak, megvalósíthatóak, a tanulók sokoldalú és sokirányú fejlesztését szolgálják.

Prioritást kapott a személyiségközpontú, - az önálló és társas feladatok elvégzésére felkészítő – nevelés.

Fontosnak tartom, hogy céljaikat a *szülői házzal közösen* kívánják megvalósítani, szoros munkakapcsolat kialakításával.

A Collegium Musicum tanszakkal *(zeneirodalom főtanszak)*, a zenehallgató és zeneértő közönségnevelés a céljuk, melyet a város zenei kultúrája, hangversenylátogató közönsége szempontjából figyelemreméltónak tartok.

1.3. A pedagógiai munka szerkezete és szakaszai

A szerkezeti felépítésben jól tagolták az
előkészítő
fejlesztő és
felkészítő szakaszt.

Megfogalmazták a belső *s z a k a s z o l á s t*, úgyis, mint végső célt
a művészeteket szerető
rendezvénylátogató
amatőr művész
továbbtanuló
kivételes tehetség tárgykörben.

A törvényi kötelezettség figyelembevételével alakították ki az *alapfokú* és *továbbképző* évfolyamok számát, *s z a k a s z a i t*, követelményeit az alábbiak szerint

- előképző /szolfézs/
- előképző /hangszer/
- alapfok /A tagozat/
- alapfok /B szakmai tagozat/
- továbbképző /A tagozat/.

A követelmények mindenben megegyeznek az 1998-ban kiadott az „Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” alapfokú zeneoktatást érintő miniszteri rendelettel.

1.4. Tanulói jogviszony

A tanulói jogviszony keletkezése, megszűnése és a *magasabb évfolyamba lépés* feltételrendszere kidolgozott, a törvényi jogszabályi követelményeknek megfelel. Pontosan leírták a felvétel rendjét, a *helyhiány miatti fellebbezés* lehetőségét.

Szabályozták a tanulói jogviszony *megszűnésének* különböző lehetőségét is, amelyek a jogszabályi-rendeleti kötöttségekkel összhangban állnak.

1.5. Tehetséggondozás

Az intézmény pedagógiai programjában a tehetségek felkutatásával, fejlesztésével, „útrabocsátásával” több rész is foglalkozik, nagy figyelmet szentelnek neki.

Ezt igazolja az eddigi 64 növendék, akik zenei pályán tanultak tovább.

A „B” szakmai tagozatok számára biztosítják az

- emelt szintű hangszer és
- emelt szintű szolfézsórárt
- zongorakiséretet
- versenyekre felkészítést
- előfelvételig felkészítést
- zenei kurzusokon, táborokban való részvételt.

1.6. Élet és munkarend az iskolában, a vezetési struktúra

Az intézmény rendelkezik a tanév rendjét elfogadó *éves munkatervvel*, mely az Oktatási Miniszter rendeletét figyelembe véve, tantestületi elfogadással készült.

Az intézményi munkaterv felépítése, szakaszai átfogják az egész intézmény működését szervezeti, szerkezeti és tartalmi vonatkozásban egyaránt. Ez a pedagógiai programban rövidítve, lényegre törően megtalálható.

A vezetői struktúra jól tükrözi az alsó- és fölérendeltségi viszonyokat, átlátható, feladatorientált. Mindez az intézményi SZMSZ-ben, az összes dolgozó számára elkészített munkaköri leírásokban nyomon követhető.

Értékelendő, hogy a tanzakvezetők egyeztetett tanszaki munkatervet készítenek és azt a tanév végén összegzik az éves munkatervi beszámolóban.

1.7. Értékelés, ellenőrzés, minőségbiztosítás

Az intézmény megfogalmazott alapelvéből a gyermekközpontúsághól fakadóan az ellenőrzés-értékelés rendszerét humanisztikus szempontok figyelembevételével rendszeresen és nyíltan kívánják teljesíteni.

Az ehhez kapcsolt cél és feltételrendszer kidolgozott, tartalmazza az:

- ellenőrzés, értékelés céljait, alapját
- feltételrendszerét, alapelveit
- formáit, valamint annak típusait.

A tantestület segíti a legfontosabb pedagógiai cél elérését, vagyis, hogy minden növendék lehetőségének, - tehetségének, szorgalmának - kitartásának a maximumáig jusson el a hangszeres képzésben. Minél tovább maradjon az intézmény tanulója, és az alatt az idő alatt minél teljesebb hangszeres és elméleti tudást szerezzen. Megszerzett tudását tudja használni szólístaként, kamarazenei csoportokban és zenekarokban, ifjú és felnőtt korban egyaránt.

Az ellenőrzés, mint vezetői funkció az igazgatóhelyettesen, tanzakvezetőkön, tanárokon át jut el a tanulókig, átfogva a pedagógiai munka egészét. A visszaesatolás is ezen az úton történik csak visszafelé, belevonva a szülői, társadalmi környezetet is. Mindez a pedagógiai programban jól nyomon követhető.

A pedagógiai programban külön rész foglalkozik a *minőségbiztosítási* rendszer kiépítésével, amelyet a tantestülettel és a fenntartóval történő egyeztetés után kívánnak beindítani.

1.8. Az iskolai munka feltételrendszere

- **Személyi feltételek:**

A tantestület tagjai létszámban, végzettség és szakképzettség vonatkozásában a törvényi feltételeknek *mindenben megfelelnek.*

- **Tárgyi feltételek**

Az intézmény épülete, valamint a 11/1994 MKM rendelet alapján elkészített „Észközjegyzék” szerint az intézmény épület-tantermi, eszköz és hangszerállománya *megfelel a rendeletben foglaltaknak.*

Kidolgozták a pedagógiai program teljesítéséhez szükséges eszköz- és hangszerjegyzéket, amely megvalósításához önkormányzati döntés, finanszírozás kell.

1.9. A képzés óraterve, tárgyai, struktúrája

A program pontosan és részletesen tartalmazza a

- főtárgyakat a
- kötelező és a
- választható tantárgyakat.

Hozzácsatolja a tantárgyi órakeretet

- az iskola összesített óraszámát
- a tantárgyak óraszámát
- az ellátott órákat.

Bemutatja, meghatározza

- a hosszú /12 évfolyam/ és a
- rövid /10 évfolyam/

tanszakok hangszerait és annak óratervét.

Az intézmény a törvényi kötelezettség teljesítésénél több feladatot nem vállal, attól több órát nem használ fel, alapóraszámom dolgozik. Az mindenben megegyezik a törvényi előírásoknak, az Alapító Okiratban foglaltaknak.

I.10. Az intézmény külső kapcsolatai

A pedagógiai program tartalmazza az eddig kialakult kapcsolatrendszer felsorolását, annak belső tartalmát az alábbiak szerint:

- helyi kapcsolatrendszer
- megyei szint
- országos szint
- nemzetközi szint.

Az egyes szinteken végzett tevékenység eredményei figyelemreméltóak, elismerést érdemelnek.

A felsorolásból kitűnik, hogy az intézmény tanszete, dolgozói fontosnak tartják az iskola elmúlt évei, évtizedei alatt kialakított külső kapcsolatrendszerét és annak jó szintű működését. Ennek megtartása és *t o v á b b f e j l e s z t é s e* a továbbiakban is nagy feladatot ró a zeneiskola egészére.

Nagy figyelmet fordítanak arra, hogy jó kapcsolatrendszerük munkájukat, eredményeiket minél nagyobb körben megismerjék.

A zenekarok, kamarazenei csoportok működése, az országos versenyek erre kiválóan alkalmasak.

A felépített külső kapcsolatrendszer teljes, lefedi a helyi, megyei, országos és határon túlivelő, az intézmény tevékenységi köréhez kapcsolható feladatrendszert.

2. A helyi tanterv bevezetése

2.1. Az alapfokú zeneoktatás

A Köznevelési Törvény 1. §. 5. pontja kimondja, hogy „Az alapfokú művészetoktatási intézményekben a helyi tanterv az oktatási miniszter által – művészeti áganként – kiadott alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épül”.

A keszthelyi Festetics György Zeneiskola helyi tanterve ennek megfelelően az 1998-ban kiadott az „Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programját” veszi alapul zeneoktatásában az intézmény összes tanszakán.

A tantárgyak, tantervek és azok óraszámai a törvényi előírásoknak mindenben megfelelnek.

A pedagógiai programban a tanszakok egyes szakaszainak követelményei a törvényességi előírásoknak megfelelően a központi tanterv követelményeivel mindenben azonosak.

A hegedű tanszak *hangszeres előképzős*, valamint a szolfézs *előképzőben* a saját tananyag bevezetése *hővítésként* jelentkezik, ezért külön engedélyezést nem igényel.

2.2. Az alkalmazható taneszközök kiválasztásának elvei

A törzsanyag elvégzéséhez az eszközöket /kották, tankönyvek/ az *átjárhatóság* figyelembevételével választják ki egy-egy osztályon belül.

A *tanszakvezetők szakmai felelőssége* a továbbiakban is fontos ezen a területen, hiszen a tantervi kotta anyag a pedagógusok számára nagy szabadságot biztosít.

Szakértői javaslat: a pedagógiai program bevezetése előtt, illetve tanszakvezetői, vagy tanárváltozás esetén az azonos tanszakok azonos osztályainak tananyagát felül kell vizsgálni, egyeztetni kell.

3. Fejlesztések

- Új tanszakok

- gitár
- ének

- Eszközök

- az eszközjegyzékben foglaltak szerint.

Új tanszakok indítása - már csak a népszerűségük miatt is - *indokolt, fenntartói támogatásra* érdemes. A tanári státusz biztosításán kívül nagy eszközberuházást nem igényel.

A számítógéppark kifejlesztése rendeleti követelmény, az intézmény *működésén* túlmenően az *elmélet oktatásánál* is be kell vezetni.

4. Legitimációs záradék

Rendelkezik a program annak

- bevezetéséről, időintervallumáról
- felülvizsgálatáról
- módosításának lehetőségéről
- a lehetséges módosítás okairól.

Megfogalmazza a pedagógiai program és a helyi tanterv /elfogadása esetén/ azokat az elvárásokat, melyeket tőle remél: zeneszerető, zeneértő polgárok nevelése az intézmény sajátos eszközeivel.

5. Összegzés

- A vizsgálat megállapításai:

- A pedagógiai program és helyi tanterv szülői véleményezése és tantestületi elfogadása, dokumentálása megtörtént.
- A programban megfogalmazottak összhangban állnak Keszthely város *középtávú közoktatási fejlesztési tervével*, az intézmény Alapító Okiratával.
- A pedagógiai program és helyi tanterv összességében és minden részletében a törvényi rendeleti szabályoknak megfelel. Minden fejezete kidolgozott, a tényeket lényegre törően, röviden, ugyanakkor teljes mélységében mutatja be. Pontos megfogalmazza az intézmény jövőre szóló elképzeléseit, oktatási-nevelési célját, az ahhoz szorosan hozzátartozó feladatokat, azok végrehajtását.

- **A vizsgálat ajánlásai:**
  - **A tantestület további szakmai innovációs fejlesztőmunkájára a továbbiakban is nagy szükség lesz /tanszaki minőségfejlesztő tevékenység/.**
  - **Fontosnak tartanám, hogy a tantestület kezdeményezze és segítse elő a diákönkormányzat megalakítását, működtetését.**
  - **Az intézmény a költségvetésében biztosítsa – az önkormányzat segítségével – az eszközjegyzékben foglalt fejlesztéseket.**

- **A megállapítások, ajánlások indoklása:**
  - **A szakmai innováció érdekében javasolt *minőségfejlesztő* munka a mai kor oktatáspolitikusainak központi kérdése. Az általános és középfokú oktatási intézmények ez irányú szakmai felkészítése és fejlesztése már beindult, az ebben való részvétele az intézménynek javasolt. /Comenius 2000 program/.**

  - **Az intézmény *diákönkormányzata* csakis a tantestület segítségével alakítható meg. Összekötő tanár segítségével a létrehozott diáktanács segítője lehet az intézmény további fejlődésének. Szerepével, véleményével erősödik az intézményi demokrácia, /munkaterv, házirend/, a tanulói diáktanács joggyakorlata /döntés, véleménynyilvánítás/.**

A keszthelyi Festetics György Zeneiskola *Pedagógiai Programját* és a benne foglalt *helyi tantervet* Keszthely város Képviselőtestületének elfogadásra ajánlom. Az intézmény tantestületének eddigi munkájához gratulálok és további sikeres évtizedeket kívánok a magyar zeneoktatásban.

Zalaegerszeg, 2001. április 7.

Pápai János

közoktatási szakértő